

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФТЕХОСВІТИ
У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

***МАТЕРІАЛИ
СЕМІНАРУ ЗАСТУПНИКІВ ДИРЕКТОРІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ***

м. Дніпропетровськ
2015

Зміст

№ з/п	ЗМІСТ	Відповідальні	Стор.
1.	План проведення семінару	<i>Подчезерцева Л.І.,</i> методист НМЦ ПТО	3
2.	Основні результати ДПА в ПТНЗ області 2015н.р., головні завдання підвищення якості навчальних досягнень учнів загальноосвітньої підготовки та особливості вивчення гуманітарних дисциплін у 2015-2016н.р.	<i>Подчезерцева Л.І.,</i> методист НМЦ ПТО	4-8
3.	Про завдання з реалізації основних положень Концепції національно-патріотичного виховання в спільній програмі діяльності НМЦ ПТО та методичних секцій ПТНЗ : суспільних дисциплін, «Захист Вітчизни», бібліотекарів.	<i>МухаН.О.,</i> методист НМЦ ПТО	8-17
4.	Пріоритети та шляхи вирішення навчально - методичних проблем загальноосвітніх дисциплін природничо-математичного циклу в новому навчальному році.	<i>Гришаєва О.В.,</i> методист НМЦ ПТО	17-21
5.	Методичний супровід викладання вільнообраних предметів у ПТНЗ області 2015-2016 н.р., враховуючи зміни в Типовій базисній структурі.	<i>Жук С.П.,</i> методист НМЦ ПТО	21-22
6.	Організація роботи з обдарованими та творчими учнями 2015-2016 н.р.	<i>Куценко О.Ф.,</i> методист НМЦ ПТГО	22-24
7.	Рекомендації семінару заступників директорів з навчальної роботи:		24-32
8.	Перелік документів нормативно-правової бази:		33-34

**План
проведення семінару заступників
директорів ПТНЗ з навчальної роботи**

Дата проведення: 25 серпня 2015 року
Місце проведення: ДЦПТО, актові зала
За адресою: вул. Алтайська, 6-А,
м. Дніпропетровськ
Час проведення: 12.00 – 13.00
Учасники: заступники директорів з НР

Мета заходу: Формування пріоритетів роботи ПТНЗ у викладанні загальноосвітніх предметів у 2015-16 н.р.

Час	Зміст роботи семінару	Відповідальні особи
12.00-12.20	Основні результати ДПА в ПТНЗ області 2015н.р., головні завдання підвищення якості навчальних досягнень учнів загальноосвітньої підготовки та особливості вивчення гуманітарних дисциплін у 2015-2016н.р.	Подчезерцева Л.І.
12.20-12.40	Про завдання з реалізації основних положень Концепції національно-патріотичного виховання в спільній програмі діяльності НМЦ ПТО та методичних секцій ПТНЗ : суспільних дисциплін, «Захист Вітчизни», бібліотекарів.	Муха Н.О.
12.40-12.50	Пріоритети та шляхи вирішення навчально - методичних проблем загальноосвітніх дисциплін природничо-математичного циклу в новому навчальному році.	Гришаєва О.В.
12.50-12.55	Методичний супровід викладання вільнообраних предметів у ПТНЗ області 2015-2016 н.р., враховуючи зміни в Типовій базисній структурі.	Жук С.П.
12.55-13.00	Організація роботи з обдарованими та творчими учнями 2015-2016 н.р.	Куценко О.Ф.
13.00-13.05	Підведення підсумків роботи секції та надання узагальнених рекомендацій.	Гришаєва О.В.

**1. Основні результати ДПА в ПТНЗ області 2015н.р.,
головні завдання підвищення якості навчальних досягнень учнів
загальноосвітньої підготовки та особливості вивчення гуманітарних
дисциплін у 2015-2016н.р.**

Подчерзецева Л.І.

методист НМЦ ПТО у
Дніпропетровській області

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2015р. №192 «Про проведення державної підсумкової атестації учнів у системі загальної середньої освіти у 2014-2015 навчальному році» та Положення про державну підсумкову атестацію учнів (наказ МОН України від 30.12.2014р. №1547) згідно з наказом навчально-методичного центру профтехосвіти у Дніпропетровській області від 03.03.2015р. № 13/4 – 69, особливостей організації навчально-виховного процесу 2014-2015 навчальному році. Було проведено відповідну підготовчу роботу до ДПА в ПТНЗ області за вимогами діючих документів, методичних рекомендацій НМЦПТО у Дніпропетровській області у терміни, визначені робочими навчальними планами.

Результати проведеної роботи підтверджують, що у навчальних закладах своєчасно підготовлено необхідну документацію, допоміжні матеріали, навчально – методичне забезпечення, вивчено нормативні документи. У повному обсязі забезпечено виконання навчальних планів і програм. На засіданнях педагогічних рад, інструктивно – методичних нарадах, батьківських і учнівських зборах здійснено аналіз навчальних досягнень учнів, видано відповідні накази про допуск учнів до ДПА, складено і затверджено розклад консультацій і проведення ДПА.

Учні ПТНЗ здавали ДПА на II курсі з трьох предметів у письмовій формі: українська мова (докладний переказ), обов'язково математика або історія України за вибором учнів, фізика, хімія, біологія, інформатика – один предмет за вибором навчального закладу за збірниками з грифом Міністерства освіти і науки України. Завдання (крім переказу) укладали викладачі відповідного фаху за орієнтовними вимогами Міністерства освіти і науки України, погоджувала педагогічна рада і затверджували керівники навчальних закладів. Узагальнені результати додаються.

Аналіз результатів ДПА загалом підтвердив їх відповідність програмам і річним показникам. Із 4785 – учнів до ДПА було допущено 4691 (98%), у минулому році 98,7%.

Усі учні допущені у 32 навчальних закладах: ДРЦПТО, ДВПУБ, ПрПЛ, ВПУ-17, МВПУПІТ, ВПУ-55, ДНЗЛ, МЦППВ, КНВЦ, ІПЛ, КПТМЛ, КПЛ, КЦПО, ДЦППРК, ДВПУ, ДЦППРКБА, ДПЛ, ЗДПЛ,ЗПЛ,СПЛ,ТПГЛ,НПЛ,МПЛ,ПТУ-71,ПТУ-74,ВПУ-75, МПТУ,ЗДЦПТО,ТПАЛ,АЦППРК, СофПЛ, ЦАПЛ

Не з'явилися на ДПА 34 учні, які разом із недопущеними склали 1,9 %, у минулому році 2%.

Найбільша кількість недопущених учнів в ПТУ-2 –3учні , ПТУ-6 – 3учні, ДЦПТО – 4учні, ДЦПО – 3учні, КЦППРКБГ – 3учні, КПГТЛ – 9учнів, КПБЛ – 4учні, КЦПОММ -5учнів, ПТУ-48 – 3учні, ПТУ-81 – 3учні, ПТУ-88 – 3учні.

Рівень навчальних досягнень учнів переважно середній (65,2%), достатній і високий рівень виявили (32,9%) порівняно з минулим роком 32%.

Якісного показника вище обласного досягли НЦПО (36,8%), ОПТУ (36,2%), ВПУ-75 (39,6%), ЗДЦПТО (37,7%), ЦАПЛ (40,7%), ППЛ (38,7%), ДРЦПТО (41,4%), ВПУ-17 (51%), МВПУПІТ (40,5%), ДПЗЛ (43%), КПГМЛ (37,7%), КЦПОРКТРС (48%).

Результати ДПА з української мови загалом підтвердили, що учні вміють відтворити зміст почутого, побудувати логічний, зв'язаний текст. Роботи за обсягом висловлювання сягають норми, але не вистачає цілісності у формуванні думки з дотриманням стильової єдності, недостатній словниковий запас, мають місце лексичні, граматичні, орфографічні помилки.

Аналіз ДПА з математики підтвердив середній рівень навчальних досягнень учнів. Переважна більшість виконувала завдання першої та другої частини тестових завдань, лише незначна частина учнів намагалася розв'язати завдання третьої частини. Труднощі викликали розв'язування тригонометричних рівнянь і нерівностей, логарифмічних і показникових рівнянь, практичне

застосування формул через недостатнє володіння матеріалом курсу базової школи та недостатню індивідуальну роботу з учнями,

З інших предметів природничо-математичного циклу учні в основному підтвердили річні показники середнього рівня з недостатнім умінням логічно мислити і застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності.

Особливості вивчення гуманітарних дисциплін пов'язані в першу чергу зі змінами, внесеними до навчальних програм, які розміщено на сайті МОН.

Навчальне методичне забезпечення, рекомендоване МОН для використання у навчальних закладах, зазначено в переліках навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, розміщених на офіційному веб-сайті МОН. Дозволяється використовувати підручники з відповідним грифом Міністерства, що видані в попередні роки і додаткову навчально-методичну літературу, яку викладач самостійно вибирає і застосовує таку, яка найкраще реалізовує його методику навчання.

Відповідно до наказу МОН №518 змінено назву предмета «Світова література» на «Зарубіжна література». У 10-11 класах використовуються програми, затверджені наказом МОН від 28.10.2010р. №1021.

Викладання зарубіжної літератури передбачає врахування міжпредметних зв'язків, особливо з українською літературою, історією України тощо, формування цілісної системи знань і уявлень про літературу як вид мистецтва, розвиток особистості учня як суб'єкта активної читацької діяльності, формування духовного світу громадянина України. Викладання здійснюється українською мовою. Художні твори зарубіжних авторів вивчаються в українських перекладах.

Програми з іноземних мов мають наскрізний характер і представлені в єдиній системі, у діяльнісному підході з чітко вираженими комунікативно спрямованими завданнями, які мають забезпечити практичне володіння мовою у всіх 4 видах мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання і письмо, які оцінюються наприкінці кожного семестру. З нового навчального року передбачено збільшення кількості годин на вивчення іноземної мови з 210 до 245 за рахунок вільнообраних предметів.

З української мови і літератури користуємося рекомендаціями Міністерства попередніх років і НМЦ ПТО цього року з урахуванням реалізації основних положень Концепції національно-патріотичного виховання на уроках усіх гуманітарних дисциплін.

Уроки художньої культури мають розвивати в учнів почуття успіху від власних досягнень у царині мистецької культури, впевненості в спроможності самостійно вирішувати художні завдання. Навчання художньої культури має базуватися на положенні: «Головне – не кількість інформації і набутих знань, а накопичення особистісного художньо-естетичного досвіду».

Навчальні програми не обмежують самостійність і творчу ініціативу педагога, передбачаючи гнучкість у відборі та розподілі навчального матеріалу відповідно до потреб учнів та обраних засобів навчання (навчально-методичні комплекси, підручники, посібники, аудіо, відео матеріали тощо.)

З метою покращення роботи щодо підвищення якості навчання, рівня навчальних досягнень учнів із загальноосвітньої підготовки НМЦПТО у Дніпропетровській області вважає за доцільне:

1) Надати всім навчальним закладам узагальнені результати за наслідками ДПА (додається).

2) Рекомендувати керівникам ПТНЗ:

2.1 Провести на серпневих нарадах всебічний аналіз результатів ДПА з кожного предмета (порівняно з річними показниками) з подальшими практичними завданнями кожній методичній комісії, спланувати заходи, спрямовані на підвищення якості підготовки учнів із загальноосвітніх предметів.

2.2 Передбачити у річному плануванні поширення досвіду роботи з творчо обдарованими учнями, індивідуальних занять.

3) НМЦПТО у Дніпропетровській області:

3.1 Проаналізувати результати ДПА на серпневих нарадах відповідальних за загальноосвітню підготовку.

3.2 Спрямувати навчальні заходи на забезпечення практичної спрямованості предметів загальноосвітнього циклу та технологічні процеси виробництв, для яких готуються робітники.

**2. Про завдання з реалізації основних положень
Концепції національно-патріотичного виховання
в спільній програмі діяльності НМЦ ПТО
та обласних секцій: суспільних дисциплін,
«Захист Вітчизни», бібліотекарів**

Муха Н.О.,

методист НМЦ ПТО у
Дніпропетровській області

Результатом реформи має бути всеосяжна трансформація освітнього сектора. Освіта мусить перетворитися на систему, здатну до саморегуляції, відповідно до викликів суспільного розвитку, які постійно змінюються. Освіта має перетворитися на ефективний важіль економіки знань, на інноваційне середовище, у якому учні й студенти отримують навички і вміння самостійно оволодівати знаннями протягом життя та застосовувати ці знання в практичній діяльності. Освіта має продукувати індивідів, здатних забезпечити прискорене економічне зростання і культурний розвиток країни, свідомих, суспільно активних громадян, конкурентоспроможних на європейському і світовому ринках праці. Освіта має стати реальною гарантією забезпечення високих соціальних стандартів.

Реалізація цих єдиних для усієї освіти завдань має здійснюватися різними шляхами — через розмаїття освітніх інституцій, форм і методів навчання, запровадження сучасного менеджменту.

1. Навчально-методичне забезпечення, рекомендоване Міністерством для використання в навчальних закладах, зазначено у Переліках навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, розміщених на офіційному веб - сайті Міністерства (www.mon.gov.ua).

2. Дозволяється використовувати підручники з відповідним грифом Міністерства, що видані в попередні роки, враховуючи при цьому зміни у програмах.

Щодо додаткової навчально-методичної літератури, то вчитель вільний у її виборі й може застосовувати таку, що найкраще реалізовує його методику навчання.

3. Додатковий параграф з історії України (II курс) «Револуція гідності та агресія Росії проти України» (розміщено на сайті НМЦ ПТОр. інноваційна бібліотека методичних напрацювань - загальноосвітня підготовка - суспільні дисципліни - № 24)

4. Для **10-11 класів** використовуються програми зі змінами, внесеними у 2014 році та розміщеними на сайті Міністерства. Академічний рівень та рівень стандарту: програми «Історія України. 10-11 класи» :

- Історія України I курс (10кл.)

Тема 6. Закріплення радянської влади в Україні (1929-1938р.р.).

Додати «**Голодомор 1932-1933р.р.в Україні – геноцид українського народу**» (1год.)

- Історія України II курс (11кл.)

До теми №1. Україна в роки другої світової війни (1939—1945 р.р.). Велика Вітчизняна війна (1941—1945 р.р.) додати «**Проголошення акту відновлення Української Держави 30 червня 1941р.**» (1 год.)

До теми № 2 Україна в перші повоєнні роки (1945- початок 50-х р.р.) додати «**Національно-визвольний рух 1944-1954р.р.**» (1 год.)

До теми №3 Україна в умовах політичної та економічної лібералізації суспільства (1953-1964р.р.) додати «**Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах 1953-1954 р.р. XX з'їзд КПРС і початок лібералізації**» персоналії **Л.Лук'яненко, І.Кандиба, А.Горська, В.Чорновіл, І.Дзюба та інші.**(1год.)

Методичні матеріали на допомогу викладачам, які застосовують метод проектування у навчально-виховному процесі.

Вирішення стратегічних суспільних завдань підготовки учнів як майбутніх громадян вільного демократичного суспільства та патріотів своєї країни

потребує нового потенціалу, до якого можливо зарахувати:

- громадянський зміст викладання навчальних дисциплін (політичні, правові–знання, особливості соціально-економічних процесів у суспільстві;
- використання виховних можливостей уроків історії, суспільствознавства, правознавства, культурних досягнень України і світової цивілізації, на яких відбувається формування базових цінностей громадянського суспільства, утверджується діяльнісний аспект навчально-виховного процесу;
- розробка проєктів, що сприяють формуванню громадянських умінь і навичок учнів, ціннісних орієнтацій як патріотів України;
- спрямування змісту навчальних програм на реалізацію мети та завдань національно - патріотичного виховання;
- залучення творчої та здібної учнівської молоді до краєзнавчої пошуково-дослідницької роботи (в підготовці уроків-історичних фактів), спрямованої на збереження духовної єдності поколінь, прищеплення кращих моральних чеснот української нації (працелюбності, прагнення до демократії, свободи, справедливості, готовності до захисту Батьківщини);
- поповнення музеїв навчальних закладів новими фактами живих свідків, історичними джерелами, матеріальними доказами у процесі (збір учнівською молоддю інформації історичного значення);
- проведення практичних уроків - проєктів національно - патріотичного спрямування тощо;
- підготовка учнівської молоді для участі в заходах, проєктах, акціях обласних та місцевих громад з відзначення 8,9 травня, 2 вересня 2015р. 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни. (особливу увагу рекомендуємо звернути на розкриття подвигу українського народу на фронтах та в тилу), пов'язати військові події на Сході України, в зоні АТО в умовах сьогодення протягом 2014-2015р.;
- здійснюючи патріотичне виховання на уроках суспільствознавчих дисциплін, викладач має сформулювати дидактичну та виховну мету кожного уроку

максимально конкретно й зрозуміло. Для цього доцільно використовувати такі дієслова: викликати почуття захоплення, гордості, відповідальності, співчуття, радості, поваги, презирства тощо; виховувати патріотизм, гуманність, почуття національної гідності, працелюбність, незалежність, об'єктивність, рішучість, цілеспрямованість, сміливість; виявити ціннісні орієнтації; мотивувати патріотично-громадянські вчинки; схарактеризувати історичні умови, ідеї, погляди; підвести до висновку, розуміння важливості, цінності; формувати погляди, свідомість; розкрити роль, спрямованість; сприяти вихованню патріотизму;

- взяти участь у спільному з НМЦ ПТО національно-патріотичному проєкті на рівні предметів суспільних дисциплін «Ми діти твої, Україно »;

- під час вивчення краєзнавчого компоненту навчальної програми з Історії України, Всесвітньої історії необхідно запропонувати учням (також з урахуванням їх побажань) дослідити питання, створити учнівські проєкти : «Герої рідного краю - визволителі іноземних країн», «Людські долі в контексті історичних подій», «Славні імена земляків», «Історичний документ часів війни в моїй родині», «Унікальні реліквії моєї родини», виставки «Рідний край у фотографіях часів війни», «Нагороди Великої Вітчизняної війни », «Пам'ять у наших серцях». Вони захищають Україну сьогодні». Створити авторську систему уроків національно-патріотичного спрямування (кожному викладачеві) з дотриманням таких методичних принципів: максимально зважати на мотивацію учнів під час постановки навчально – виховних цілей і завдань; урахувати вікові й індивідуальні особливості учнів, рівень їх вихованості; виокремлювати виховну домінанту уроку історії та шляхи її досягнення на уроці; коригувати виховні цілі та завдання в ході проведення уроку; формувати в учнів потребу в самовихованні ; здійснювати контрольний-аналітичний аналіз своєї діяльності та діяльності учнів, виходячи із постановки виховної мети уроку та результатів її досягнення. (в проєктах, презентаціях, програмах, анкетах, тестуванні, тематичному опитуванні, діяльності учнів у соціальному середовищі)

- для того, щоб урок історії (інші предмети) був спрямований на патріотичне виховання учнів, викладачам суспільствознавчих дисциплін бажано дотримуватися такого загального алгоритму діяльності: проаналізувати діючу навчальну програму і знайти розділи, теми, питання, поняття, події, факти, які мають національно – патріотичний, громадянський характер, розкривають певні аспекти проблеми; сформулювати перелік тем національно-патріотичних уроків; визначити ключові проблемні питання, навколо яких можна організувати обговорення на кожному уроці; сформулювати завдання кожного уроку (результати, які очікує отримати педагог) патріотичного виховання та вирішити, якими методами краще скористатись у цьому випадку. Підготувати фрагмент уроку (для початку) та апробувати його на практиці і проаналізувати. Підготувати методичний звіт про результати (презентацію) впровадження міні-проекту з національно-патріотичного виховання викладача на рівні предмета. (Що зробили, чого досягли учні та викладач в результаті.) З метою ефективного застосування методичних **рекомендацій важливо:**

- опрацювати на засіданні методичної комісії суспільних дисциплін та використовувати в професійній діяльності (роз'яснення зазначених Указів Президента України учням, педагогам, громадськості) нормативно - правові документи: Указ Президента №806/2014 від 14 жовтня 2014 року. Про День захисника України. Указ Президента України №69/2015 від 11.02.2015. Про вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні. (20 лютого) - УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 169/2015 від 24.03.15р. Про заходи з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни, Концепція національно патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено. Рішення Колегії МОН від 27.03.2015р.)), ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ базової і повної середньої освіти Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. N 24 - ПРОГРАМА для загальноосвітніх навчальних закладів ІСТОРІЯ УКРАЇНИ 10 – 11 КЛАСИ Рівень стандарту(зі змінами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.08.2014 №895),

- **Створити** портфоліо викладача щодо реалізації у навчально-виховному процесі нової Концепції національно - патріотичного виховання засобами суспільних дисциплін.(увага ! педагогічний досвід буде вивчено на обласній секції суспільних дисциплін)
- Практикувати відео - уроки патріотизму (приклад, додається адреса) (<http://ippo.kubg.edu.ua/archives/6436> <https://youtu.be/lv4LGY-duXw>)
- Створити відеотеку документальних фільмів (як дидактичний матеріал патріотичних уроків) про революційні та військові події в Україні в листопаді 2013-2015р.р.
- Використати в професійній діяльності сайти :
 - * [Дистанційне навчання. Сайт, присвячений розвитку дистанційної освіти в Україні - www.distance-learning.com](http://www.distance-learning.com)
 - * [Харківський обласний науково-методичний інститут безперервної освіти - www.edu-post-diploma.kharkov.com](http://www.edu-post-diploma.kharkov.com)
 - * [Український центр дистанційної освіти - udec.ntu-kpi.kiev.ua](http://udec.ntu-kpi.kiev.ua)
 - * [Українська система дистанційного навчання - www.udl.org.ua](http://www.udl.org.ua)
 - * <https://sites.google.com/site/istoriav2015/home> <http://nsportal.ru/rita-82/>,

Програма діяльності педагогічних працівників у навчально-патріотичному проекті « Ми діти твої, Україно » 2015-2017р.р.

Період 2015 – 2016н.р.

Проект національно - патріотичного виховання «Ми діти твої, Україно» для навчальних закладів ПТО області . (орієнтовна методична розробка для педагогічних працівників)

Учасники проекту : викладачі історії,права,економіки (інш.),учнівські групи навчальних закладів ПТНЗ, місцеві громади, громадські військові організації, батьки , педагогічні колективи інших навчальних закладів (методичні секції «Захист Вітчизни », бібліотекарі - за згодою)

Мета проекту: виховувати в молоді почуття любові до Батьківщини, відданості справі зміцнення державності; формувати активну громадянську позицію учнів та готувати їх до розв'язання сучасних проблем; утверджувати гуманістичні правові ідеї, загальнолюдські та національні правові цінності, високі моральні

засади в суспільному житті; стимулювати постійне зростання учнів як особистостей, прагнення до самовираження, самореалізації та самоствердження, активної діяльності, спрямованої на участь у справах і житті учнівської групи, навчального закладу, місцевості, де вони проживають та суспільства в цілому; здатність до виконання громадянського, військового обов'язку.

- **Завдання проекту**- створення виховного середовища на основі демократизації і гуманізації навчально-виховного процесу, саморозвитку, самовираження і самореалізації;

- перетворення навчально-виховного процесу в соціальний простір самовдосконалення особистості, створення умов для набуття нею індивідуального досвіду, самотворчості і посиленої участі у творенні світу свого життя;

- побудова системи виховання, яка відповідає загальнолюдським цінностям та інтересам особистості і сприяє підвищенню рівня громадянської і національної відповідальності;

- виховання молодих громадян у дусі поваги до Конституції країни, законності, норм суспільного та колективного життя, створення умов для забезпечення реалізації конституційних прав людини та його обов'язків, громадянського та професійного обов'язку;

- розвиток у молодих громадян глибокої поваги до символів держави – Герба, Прапора, Гімну України, іншої загальнодержавної та регіональної символіки та історичних святинь, гордості за країну;

- створення умов для посилення патріотичної спрямованості уроків, позаурочних заходів при висвітленні подій та явищ суспільного життя, активна протидія антипатріотизму, маніпулюванню інформацією, фальсифікації історії України;

- виховувати вміння відстоювати свої права, інтереси, переконання, усвідомлювати свої обов'язки.

Пріоритети проекту:

- запровадження сучасних форм і методів навчання та виховання ;

- впровадження в навчально-виховний процес системи заходів, спрямованих на виховання та формування особистості на основі норм соціальної поведінки;

- створення умов для розвитку становлення та прояву творчої активності особистості учня;
- організація пошукової та дослідницької діяльності учнів з історії рідного краю;
- забезпечення індивідуального підходу до кожного учня;
- виховання на засадах загальнолюдських і національних цінностей.

Очікувані результати:

- забезпечення єдності навчання, виховання і психологічної підготовки учнів до активної діяльності в суспільному житті.
- формування компетентної особистості, орієнтованої на загальнонародні традиції, з усвідомленою громадянською позицією;
- набуття досвіду учнів щодо роботи в проекті.

Програма проекту « Ми діти твої, Україно » на 2015-2016н.р.

Завдання програми : зорієнтувати викладачів ПТНЗ на визнання пріоритету патріотичного виховання особистості

Обласна методична секція суспільних дисциплін ПТНЗ

Вересень 2015-березень 2016р.

1. Учнівський конкурс патріотичних проектів (відеоуроки, уроки веб – квести, уроки - проекти) (в рамках роботи обласних методичних секцій викладачів суспільних дисциплін, Захисту Вітчизни, бібліотекарів)

Муха Н.О.

Гришаєва О.В.

Олійник Л.О.

09 .2015-03.2016н.р.

2. Засідання творчої групи викладачів з проблеми пошуково-дослідницької роботи учнів на уроках та позаурочній роботі в спільному національно - патріотичному проекті « Ми діти твої, Україно » НМЦ ПТО та обласних методичних секцій.

Муха Н.О.

Гришаєва О.В.

Олійник Л.О.

Березень 2016р.

3. Відео - конференція «Реалізація основних положень Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді в спільній програмі « Ми діти твої, Україно » НМЦ ПТО (обласні методичні секції: суспільних дисциплін, Захисту Вітчизни, бібліотекарів) та ПТНЗ області.

Муха Н.О.

Гришаєва О.В.

Олійник Л.О.

Протягом 09. 2015- 04.2016р.р.

4. Науково-практична конференція - презентація креативних учнівських патріотичних проєктів «Ми діти твої, Україно» . (в межах обласної метод. секції суспільних дисциплін, Захисту Вітчизни, бібліотекарів ПТНЗ)

Муха Н.О.

Гришаєва О.В.

Олійник Л.О.

Квітень 2016р.

6. Конкурс серед учнівських груп навчальних закладів на креативний патріотичний флеш - м о б.

7. Пошуково - пізнавальна акція «Родинна доля історичного героя.»

6. Дослідницько-пошукова творча робота «Мій рідний край в історичних джерелах, Національних історичних архівах »

Обласна методична секція викладачів « Захисту Вітчизни »

Вересень 2015-березень 2016р.

1. Патріотична учнівська експедиція ПТНЗ «Учасники АТО нашого краю»

2. Розробка учнівської карти « Бойові та історичні події на території рідного краю в різні періоди історії України »

3. «Бойові традиції моєї сім'ї » (фотоальбом)

Обласна методична секція бібліотекарів ПТНЗ

Вересень 2015-березень 2016р.

1. Забезпечити інформаційну підтримку учнів та педагогічних працівників ПТНЗ – учасників проєкту «Ми діти твої, Україно».

2. Відслідковувати в мережі Інтернет появу відповідно до визначених Концепцією заходів щодо її реалізації та поповнювати ними бібліотечний фонд.
1. Створити для учнів та педагогів базу даних «Національно-патріотичне виховання молоді в сучасному українському вимірі» за розділами:
 - нормативно-правова база патріотичного виховання учнівської молоді;
 - науково-теоретичні і методичні засади патріотичного виховання молоді;
 - досвід роботи з національно-патріотичного виховання навчальних закладів та бібліотек;
 - краєзнавство;
 - банк даних веб-ресурсів, присвячених патріотичному вихованню молоді;
 - тематична медіа продукція.

Підведення підсумків виконання учнівського конкурсу патріотичних проєктів в рамках II етапу спільного проєкту «Ми діти твої, Україно» НМЦ ПТО та методичних секцій області .

Квітень 2016р.

Пріоритети та шляхи вирішення навчально- методичних проблем загальноосвітніх дисциплін природничо-математичного циклу в новому навчальному році

Гришаєва О.В.

методист НМЦ ПТО у
Дніпропетровській області

Діяльність методичного центру з методичного супроводу предметів природничо-математичної підготовки в 2015-2016 навчальному році була спрямована на реалізацію наступних завдань:

- створення умов для розвитку педагогічної майстерності та творчої ініціативи викладачів загальноосвітніх предметів, удосконалення форм і методів організації методичної роботи з ними;

- вивчення, узагальнення і впровадження у педагогічну практику досвіду використання інноваційних технологій і сучасних форм організації навчально-виховного процесу;
- моніторинг якості навчально-методичної роботи в навчальних закладах та загальноосвітньої підготовки учнів;
- проведення фахових конкурсів і змагань педагогічних працівників та учнівських конкурсів і олімпіад;
- організація інформаційно-комунікаційного обслуговування та використання ІКТ у навчально-виховному процесі та методичній роботі;
- висвітлення у виданнях та на сайті НМЦ ПТО інноваційної діяльності педагогічних колективів та окремих викладачів ПТНЗ.

Для реалізації вище перелічених пріоритетів протягом 2014-2015 навчального року організовано роботу семи обласних методичних об'єднань викладачів (хімії та біології, математики, фізики, екології, голів методичних комісій природничо-математичних дисциплін, захисту Вітчизни). Сплановано їх діяльність на навчальний рік і проведено наступні заходи:

- засобами Інтернет-зв'язку (на початку навчального року проведено установчі вебінари, на яких визначено пріоритетні цілі роботи методоб'єднань області);
- забезпечено участь педпрацівників в установчих семінарах ДОШПО (серпень);
- організовано та проведено 9 масових методичних заходів

Предмет	Тип заходу, ПТНЗ на базі якого проводився	Активні учасники, викладачі ПТНЗ
Математика	Семінар-практикум, на базі НМЦ ПТО	ДПЗЛ, НПЛ, ДЦПРКБА, ПГЛ, ЗДЦПО, СПАЛ, ЦАПЛ
Хімія, біологія	Віртуальна естафета, на базі НМЦ ПТО	ВПУ-17, ПАПУ, ЗДЦПО, СПАЛ, ДВПУ
Екологія	Круглі столи (2) ДЦПО, індустріально-педагогічний технікум	ДЦПО, ПТУ-6, ДПЗЛ, КПГТЛ, КПГМЛ, ДПЛ
Фізика	Педагогічні майстер-класи з елементами тренінгу (3)	ДЦПО, ДВПУБ, ПТУ-74, всі присутні викладачі фізики

	ДЦПО, ДВПУБ, ДЦПО	максимально були включені в проектну діяльність по створенню конструктора уроку фізики
Захист Вітчизни	Відео-семинар на базі НМЦ ПТО	ДПЗЛ, ДПЛ
	Круглий стіл, на базі НМЦ ПТО	СПАЛ

➤ В 14-15 н.р. з метою підвищення методичної компетентності викладачів запроваджено інноваційний методичний проект «Методичний супровід підвищення професійної компетентності викладачів фізики ПТНЗ області»

Етап впровадження та результативності проекту -2014-2015 н.р.

<i>Зміст (форма) діяльності</i>	<i>З'ясовано / зроблено/ РЕЗУЛЬТАТ</i>
Діагностика Співвіднесення результатів стартової діагностики з контрольною.	Прогалини в знаннях викладачів щодо методичних та дидактичних підходів до побудови ефективного уроку.
	Після анкетування на кінцевому етапі якість знань підвищилась
	Виявлено кращий педагогічний досвід на рівні регіону (викладачі ДЦПО, ДВПУБ, ПТУ 74)
Вибір ефективних форм спілкування з викладачами	Розроблено та проведено тренінги з елементами майстер-класу по складовим ефективного уроку
	Змодеровано процес підвищення кваліфікації викладачів фізики в питаннях якісного підбору форм та методів навчання на уроці
Демонстрація педагогічного досвіду	Підвищення професійної компетентності педагогів
	Підвищення інтересу педагогів до професійної самоосвіти й самовдосконалення.
	Активне використання педагогами сучасних освітніх технологій.
	Розробка педагогами методичних матеріалів.

➤ Організовано роботу творчої групи викладачів математики, яка розробила тестові завдання для олімпіад. Результат: видано дві частини збірника олімпіадних завдань з математики і збірник з фізики.

➤ Однією з важливих ланок для удосконалення педагогічної майстерності викладачів - є їх участь у професійних конкурсах, у науково-практичних конференціях, майстер-класах і трансляванні свого педагогічного досвіду в засобах масової інформації. На жаль, саме з цього напрямку, робота у нас ведеться менше всього. Найбільш активними можу відзначити викладачів математики ДПЗЛ, НПЛ, ДЦПРКБА, ПГЛ, ЗДЦПО, СПАЛ, ЦАПЛ, викладачів хімії, біології ВПУ-17, ПАПТУ, ЗДЦПО, СПАЛ, ДВПУ, викладача фізики Ковтун Л.О. (Ордженікідзевське професійно-технічне училище), учні якої вже декілька років поспіль стають переможцями Міжнародного конкурсу «Енергія і середовище». Бажано, щоб робота з цього напрямку активізувалась і заступники директорів більш якісно організовували даний процес.

Впровадження вищезазначених форм масової методичної роботи дозволяє удосконалити професійну майстерність викладачів, поглибити їхні знання з методики, а також формувати і підвищувати рівень національної свідомості і активізувати творчий потенціал кожного педагога та створити умови для самореалізації його особистості.

У цьому навчальному році:

- для викладачів математики буде проведено майстер-клас «Ефективний урок математики» на базі ДПЛ (жовтень 2015р);
- для викладачів фізики – віртуальна естафета педагогічних ідей і знахідок (лютий 2016р);
- для викладачів хімії стартує інноваційний методичний проект «Методичний супровід підвищення професійної компетентності викладачів хімії ПТНЗ області» (протягом навчального року, тренінги листопад, березень)
- для всіх викладачів природничих дисциплін окрема частина роботи по залученню учнів до еко-проектної діяльності;
- викладачам захисту Вітчизни необхідно опрацювати нову навчальну програму, і привести матеріально-технічне забезпечення кабінету до чинних нормативних вимог, і взяти участь в обласному конкурсі кабінетів;
- усім викладачам необхідно відкоригувати паспорти комплексно-методичного забезпечення предметів та розробити й доповнити комплекти навчально-програмної документації з предметів відповідно до стандартів;
- викладачам природного-математичних дисциплін організувати участь учнів у Міжнародних інтерактивних учнівських конкурсах «Кенгуру», «Геліантус», «Колосок», «Едісони», «Соняшник», а також і самим взяти участь у конкурсах «Геліантус учитель», «Соняшник учитель».
- метою підвищення інформаційно-аналітичної компетентності педагогічних працівників та розповсюдження передового педагогічного

досвіду в поточному навчальному році було організовано дистанційне навчання 62 педагогів області на платформі Moodle з курсу «Електронне портфоліо – індивідуальна траєкторія успіху педагога». Результати навчання 47 педагогів – адреси блогів розміщені на сайті НМЦ ПТО в розділі «Кращі педагоги ПТНЗ» педагогів для ознайомлення і спілкування. У цьому навчальному році робота продовжується і пропонуються нові курси:

- «Електронне портфоліо – індивідуальна траєкторія успіху педагога»;
- «Форми Google в навчанні»;
- «Створення «живих» презентацій»(за заявками педагогів).

Методичний супровід викладання вільнообраних предметів у ПТНЗ області 2015-2016 навчальному році, враховуючи зміни в Типовій базисній структурі

*Жук С.П.
методист НМЦ ПТО у
Дніпропетровській області*

Відповідно до листа МОН України від 17.08.2015 року № 1/9-394 про навчальні плани і програми професійно-технічних навчальних закладів у 2015-2016 навчальному році внесено деякі зміни до них, посилаючись на ряд законодавчих документів щодо організації навчально-виховного процесу:

- типові навчальні плани, затверджені наказом МОН України від 27.08.2010 №834, зі змінами, внесеними наказами МОН України від 29.05.2014 № 657 та від 07.08.2015 № 855.

Тож в листі сказано, що предмети та курси за вибором визначаються професійно-технічним навчальним закладом у межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб учнів, а також рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення навчального закладу, але не перевищуючи кількість годин, які відводяться на вільнообрані предмети (від 25 до 45 годин на повний курс, виходячи з тривалості терміну навчання).

На сьогоднішній день у професійно-технічних навчальних закладах області викладаються, як і у попередньому навчальному році, 7 вільнообраних предметів.

Нагадую, що на сайті НМЦ ПТО у Дніпропетровській області розміщені та затверджені програми у розділі «загальноосвітня підготовка», підрозділ суспільні дисципліни за порядковим номером 15 Програми вільнообраних предметів, з якими ви можете ознайомитись.

Тому при визначенні вільнообраних предметів рекомендуємо:

- уникати дублювання з навчальними програмами та загальноосвітньою підготовкою;
- враховувати інтереси, побажання та потреби учнів за результатами їх анкетування, поданими в моніторингу досліджень «Стан і розвиток ПТО Дніпропетровської області», який розміщено на сайті НМЦ ПТО;
- враховувати профіль професій навчального закладу;
- інтегрувати предмети з регіональними програмами та місцевим самоврядуванням;
- врахувати рекомендації МОН України стосовно організації виховної роботи - виділення у розряд важливих питань патріотичного виховання, запровадження надзвичайного стану в системі енергозабезпечення в державі.

Організація роботи з обдарованими та творчими учнями 2015-2016 н.р.

*Куценко О.Ф.
методист НМЦ ПТО у
Дніпропетровській області*

Основні напрями роботи з обдарованими учнями були сплановані на виконання державних, обласних програм роботи з обдарованими дітьми.

У 2014-2015 навчальному році виявили бажання навчатися у комунальному позашкільному навчальному закладі «Мала академія наук учнівської молоді» з 55 ПТНЗ області 5,5 % учнів: з КЦПОММ -1 учень, СПЛ – 1 учень, МВПУ ПІТ - 9 учнів на наукових відділеннях:

- Історія;
- Історичне краєзнавство;

- Хімія та біологія;
- Комп'ютерні науки;
- Мовознавство;
- Філософія та суспільствознавство.

Треба зазначити, що навчатися на відділенні «Технічні науки» учні не виявили бажання, хоча в кожному навчальному закладі є технічно творчі учні. Це ми бачимо майже на кожному заході обласного значення.

Брали участь на III етапі Всеукраїнського конкурсу захисту науково-дослідницьких робіт 2 учні з Марганецького професійного ліцею та Іучень з Криворізького професійно - технологічного гірничого ліцею.

Створення системи розвитку обдарованої особистості - необхідна умова досягнення успіху на шляху розбудови незалежної держави.

У 2015-2016 навчальному році необхідно забезпечити пошук і відбір обдарованих учнів та створення умов для розвитку їх творчого потенціалу.

А така цілеспрямована, систематична робота можлива лише за умови створення та поетапної реалізації спеціально розроблених програм пошуку, навчання, виховання і розвитку обдарованих дітей.

Програми розробляються на підставі власних психолого-педагогічних досліджень, порівняльного аналізу сучасних педагогічних систем.

Це виявлення здібностей учнів, надання можливості реалізувати власні творчі здібності за допомогою пошукової та дослідницької діяльності, координація роботи, допомога педпрацівникам, які працюють з обдарованими учнями та психолого-педагогічний супровід обдарованого учня (тести, анкети з метою визначення й надання підтримки), методичний супровід (організація психолого-педагогічних семінарів із проблем роботи з обдарованими учнями для викладачів)

Готовність викладача до роботи з обдарованими учнями має бути результатом його цілеспрямованої системної підготовки.

Результатом роботи з обдарованою молоддю має бути : створення та вдосконалення системи роботи з обдарованою молоддю, підвищення рівня компетентності викладачів і підготовка їх до роботи з творчими учнями,

формування в учнів дослідницької мотивації навчання, поглиблення та розширення знань з базових дисциплін та формування інтересу до певної предметної галузі.

З приводу вищевикладеного планується в 2015-2016 навчальному році вивчення та узагальнення кращого досвіду роботи з обдарованими учнями в ПТНЗ області, інших областей України, узагальнення та висвітлення інформації для ПТНЗ області.

РЕКОМЕНДАЦІЇ СЕМІНАРУ ЗАСТУПНИКІВ ДИРЕКТОРІВ З НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ:

Учасниками семінару підбито підсумки методичної роботи за минулий навчальний рік.

Аналіз результатів свідчить про покращення спільної діяльності педагогічних колективів ПТНЗ та НМЦ ПТО в рамках пріоритетів, визначених на 2014-2015 н.р. Оцінкою змісту навчального процесу є результати державної кваліфікаційної, підсумкової атестацій та різних підсумкових заходів (конкурсів, олімпіад, оглядів тощо).

Відзначається тенденція покращення інтеграції загальноосвітньої і професійної підготовки, технологій виробництва.

Активізовано роботу із запровадження в навчальний процес нових інформаційно-комунікаційних технологій, проведення для педагогічних працівників майстер-класів, вебінарів, творчих майстерень, відеоконсультувань, інтернет-конференцій, що сприяло їх професійному зростанню.

У роботі методичної служби ПТО відзначено позитивні зрушення, спрямовані на наближення методистів до педагогів шляхом проведення тижнів НМЦ ПТО в ПТНЗ, проведення різних форм підвищення кваліфікації, в тому числі індивідуального консультування.

Учасники семінару визначають проблеми і нагальні питання сьогодення: робота в надзвичайних умовах, енергозбереження, зниження професійного рівня випускників за результатами участі у всеукраїнських конкурсах професійної

майстерності, недостатня активність і результативність в обласних предметних олімпіадах і конкурсах.

Звертаючи увагу на ситуацію в державі, прийняття нових законодавчих та нормативних документів, НМЦ ПТО визначено пріоритети діяльності профтехосвіти Дніпропетровщини у 2015-2016 навчальному році:

1. Методичний супровід процесу децентралізації та реформування професійно-технічної освіти.

2. Поєднання зусиль НМЦ ПТО, громадських організацій професійного спрямування, роботодавців та ПТНЗ у створенні на базі навчальних закладів осередків із впровадженням у навчальний процес нових виробничих технологій.

3. Формування у педпрацівників ПТНЗ знань та практичного застосування у навчальній діяльності нових законодавчих та нормативних актів у галузі освіти України.

4. Пропагування Європейських цінностей педагогічними та учнівськими колективами ПТНЗ області як пріоритету визначення майбутнього нашого суспільства.

5. Ствердження в освітянському середовищі базових положень нової Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом МОН України від 16.06.2015р. № 641.

6. Створення умов та визначення форм інтеграції змісту освітніх послуг усіх ланок освіти області.

7. Формування свідомості педагогічних працівників на оцінку їх роботи за кінцевим результатом.

8. Системний моніторинг якості професійної освіти.

НА ПІДСТАВІ ЗАЗНАЧЕНОГО УЧАСНИКИ ОБЛАСНИХ СЕРПНЕВИХ ЗАХОДІВ РЕКОМЕНДУЮТЬ:

Методичній службі ПТО:

1. Надавати методичні рекомендації щодо організації навчального процесу в ПТНЗ у 2015-16 навчальному році відповідно до нових законодавчих актів та нормативних документів МОН України.
2. Планувати свою діяльність для підвищення професійного рівня керівників та педпрацівників ПТНЗ через систему очних та дистанційних (інтернет) заходів: семінарів, інтернет-конференцій, консультувань у режимі відеозв'язку, вебінарів, віртуальних конкурсів тощо).
3. Забезпечити надання допомоги педагогам і навчальним закладам у вивченні та запровадженні прийнятих законодавчих актів у сфері ПТО, сучасних підходів до організації навчально-виробничого процесу.
4. Постійно удосконалювати управлінський аспект у діяльності керівників ПТНЗ через методичні заходи та рекомендації за їх запитам.
5. Організувати очно-заочне проведення олімпіад із предметів профтехциклу та загальноосвітніх дисциплін.
6. Надавати консультації щодо організації навчально-виробничого процесу в умовах надзвичайного стану та режиму економії енергоносіїв у державі.
7. Надавати консультації та рекомендації з питань організації та проведення внутрішніх моніторингових досліджень рівня методичної та професійної підготовки викладачів, їх науково – видавничої діяльності, результативності в організації позаурочної роботи.
8. Узагальнювати та поширювати кращий педагогічний досвід через створення на сайті НМЦ ПТО банку інновацій у ПТО .
9. Сприяти підвищенню методичної грамотності педагогів засобами дистанційного навчання. Провести дистанційні курси навчання:
 - «Електронне портфоліо – індивідуальна траєкторія успіху педагога»;
 - «Форми Google в навчанні»;
 - «Створення «живих» презентацій» (за заявками педагогів).
10. Активізувати участь учнів ПТНЗ у всеукраїнських та міжнародних учнівських конкурсах, олімпіадах, виставках технічної творчості та навчання учнів ПТНЗ у МАН.

Заступникам директорів з навчальної роботи:

1. Організувати роботу відповідно до нових нормативних документів:
 - *Наказ МОН від 07.08.2015р. №855 «Про внесення змін до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів».*
 - *Наказ МОН від 12.08.2015р. № 872 «Про підготовку та організаційний початок 2015/2016 навчального року в дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних закладах»*
 - *Лист МОН від 26.06.2015р. № 1/9-305 «Про вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році».*
2. Провести на серпневих педрадах всебічний аналіз результатів ДПА з кожного предмета (порівняно з річними показниками) з визначенням завдань кожній методичній комісії.
3. Створювати педагогічним працівникам умови для професійного зростання шляхом запровадження нових методик і технологій викладання, самоосвіти, використання інформаційно-комунікаційних засобів, взаємовідвідування уроків колег з інших навчальних закладів.
4. Урізноманітнювати форми удосконалення методичної майстерності викладачів через їх участь у науково-практичних конференціях, постійно діючих семінарах, в роботі творчих груп, авторських шкіл, педагогічної майстерності, конкурсах та дистанційних курсах навчання.
5. Організувати участь викладачів в обласному конкурсі «Кращий блог педагога» та Всеукраїнських конкурсах «Геліантус учитель», «Соняшник учитель».
6. Передбачити ефективний розподіл годин на викладання вільнообраних предметів із врахуванням профілю професій навчального закладу, інтегрування з регіональними програмами.
7. Сприяти організації роботи методичних комісій щодо корегування паспортів комплексно-методичного забезпечення (далі - КМЗ) предметів та розробки й доповнення комплектів навчально-програмної документації з предметів відповідно до стандартів (з обов'язковим внесенням аналітичної складової під час оформлення протоколів відповідних засідань).

8. Забезпечувати обов'язковість участі учнів у конкурсах і предметних олімпіадах різного рівня, посилити контроль за розвитком творчого потенціалу учнів.

9. Вжити заходів щодо покращення проведення занять із стройової, вогневої, тактичної підготовок та за іншими розділами навчальної програми «Захист Вітчизни», видати накази про початок і закінчення навчання з допризовної підготовки, призначити командирів взводів та відділень.

10. Постійно здійснювати спільну роботу з працівниками міських, районних військових комісаріатів у підборі кадрів серед військових, звільнених у запас, для залучення до роботи викладачами предмета «Захист Вітчизни».

11. Узгодити заходи взаємодії ПТНЗ з органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, керівниками військових комісаріатів, військовими частинами, організаціями та установами з питань військово-патріотичного виховання.

Головам методичних комісій загальноосвітніх предметів:

1. Організувати вивчення інструктивно-методичних матеріалів семінару викладачами загальноосвітньої підготовки.

2. Постійно здійснювати моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів з метою розробки заходів щодо вибору ефективних форм і методів навчання, враховуючи прогалини в знаннях учнів.

3. Сприяти організації роботи методичних комісій щодо корегування паспортів комплексно-методичного забезпечення (далі - КМЗ) предметів та розробки й доповнення комплектів навчально-програмної документації з предметів відповідно до стандартів (з обов'язковим внесенням аналітичної складової під час оформлення протоколів до відповідних засідань).

4. Організувати проведення психолого-педагогічних семінарів, індивідуальних занять, консультацій з методики роботи зі здібними, талановитими та обдарованими учнями.

5. Системно впроваджувати в педагогічну практику сучасні інноваційні технології, які забезпечують компетентнісний підхід до навчально-виховного процесу.

6. Розширити сфери використання інформаційно-комунікаційних технологій через застосування проектних технологій у методичній роботі, шляхом створення власних електронних підручників, посібників, електронних презентацій, тестів, навчальних відеофільмів, електронних портфоліо тощо.
7. Залучати викладачів у міжквартальний період до дистанційного навчання, яке проводить НМЦ ПТО (теми: «Електронне портфоліо», «Форми Google в навчанні», «Створення «живих» презентацій»).
8. Створити умови для підвищення професійного рівня педагогічних і науково-педагогічних працівників шляхом самоосвіти, запровадження системи науково-методичного навчання, участі у всеукраїнських та міжнародних конференціях, семінарах, проектах.
9. Продовжити роботу щодо проведення єдиних методичних тижнів з предметів суспільного напрямку та запровадити з наступного навчального року такі тижні з предметів природничо-математичного напрямку та Захисту Вітчизни.
10. Організувати участь викладачів в обласному конкурсі «Кращий блог педагога» та Всеукраїнських конкурсах «Геліантус учитель», «Соняшник учитель»

Викладачам філологічних дисциплін

1. При плануванні виконання навчальної програми взяти до уваги методичні рекомендації щодо викладання гуманітарних дисциплін у 2015-2016 н.р. (*Лист МОН від 26.06.2015р. №1/9-305 «Особливості вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році»*).
2. Впроваджувати сучасні орієнтири, підходи, технології, спрямовані на результативність навчально-виховного процесу.
3. Використовувати кращий педагогічний досвід викладачів області та України.
4. Підвищувати свій професійний рівень шляхом самоосвіти, використання ІКТ.
5. Організувати участь учнів у міжнародних інтерактивних учнівських конкурсах.
6. Застосовувати нові форми індивідуальної роботи з творчо обдарованими учнями, забезпечити їх участь в обласних олімпіадах.
7. Залучати обдарованих учнів до роботи в гуртках і факультативах.

Викладачам суспільних дисциплін:

1. Засобами змісту навчальних програм суспільних дисциплін реалізувати мету та завдання нової Концепції національно - патріотичного виховання. (Наказ МОН від 16.06.2015р. № 641 «Щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах»).

2. Внести відповідні зміни до календарно-тематичних планів з історії України на підставі навчальної програми (наказ Міністерства освіти і науки України від 04.08.2014 №895).

3. Внести до календарно-тематичних планів з історії України (2курс) тему: «Революція гідності та агресія Росії проти України» (додатковий параграф, підручник історія України 11 клас. МОН .2015р.). (Наказ Міністерства № 192 від 20.02.2015).

4. Взяти участь у спільному з НМЦ ПТО національно-патріотичному проєкті на рівні методичних комісій суспільних дисциплін, Захисту Вітчизни та бібліотекарів ПТНЗ «Ми діти твої, Україно!».

5. Провести учнівські конкурси на патріотичну тематику в навчальних закладах.

6. Створити дидактичне портфоліо «Мій досвід роботи патріотичного виховання засобами навчальної програми з історії України».

Викладачам природничо-математичних дисциплін:

1. Постійно працювати над підвищенням власного рівня теоретичної та методичної підготовки.

2. Впроваджувати прогресивні педагогічні технології у навчальний процес з природничих предметів, опановувати комп'ютерні технології навчання.

3. При плануванні виконання навчальної програми взяти до уваги методичні рекомендації щодо викладання природничо-математичних дисциплін у 2015-2016 навчальному році.

4. На уроках та в позаурочний час звертати увагу учнів на внесок української науки в розвиток світової біологічної, хімічної науки, формуючи в учнів знання

та уявлення про досягнення нашої країни в галузі науки та виховуючи учнів в патріотичному напрямку.

5. Відкоригувати паспорти комплексно-методичного забезпечення предметів та розробити й доповнити комплекти навчально-програмної документації з предметів відповідно до стандартів (з обов'язковим внесенням аналітичної складової під час оформлення протоколів відповідних засідань).

6. З метою підвищення ефективності якості навчання урізноманітнити зміст навчального матеріалу політехнічним, прикладним та практичним спрямуванням;

7. Поліпшити якість виконання практичної частини програми.

8. Добирати оптимальні форми організації навчальної діяльності відповідно до освітніх завдань, враховуючи вікові особливості та здібності учнів.

9. Організувати участь учнів ПТНЗ у II етапі Всеукраїнської олімпіади з екології, математики та фізики.

10. До 10.11.15 відправити на електронну пошту grischaeva_elena@i.ua учнівський екологічний проект з позначкою «екопроект».

11. Організувати участь учнів у Міжнародних інтерактивних учнівських конкурсах «Кенгуру», «Геліантус», «Колосок», «Едісони», «Соняшник», «Енергія і середовище - 2015», «Інфоматрикс», «Екософт-2015», «До чистих джерел».

12. Сприяти осучасненню матеріально-технічної бази кабінетів, забезпеченню безпеки життєдіяльності учнів.

13. Підвищувати власний рівень інформаційної культури, пропагувати свій прогресивний педагогічний досвід на веб-сторінках, у періодичній, фаховій пресі.

14. Розробити до атестації веб-портфолію і за бажанням надати в НМЦ ПТО методисту Гришаєвій О.В. електронну адресу для пропагування досвіду роботи засобами веб-ресурсів.

15. Взяти участь в обласному конкурсі «Кращий блог педагога» та Всеукраїнських конкурсах «Геліантус учитель», «Соняшник учитель»

Викладачам предмета «Захист Вітчизни»:

1. Засобами змісту навчальних програм реалізувати мету та завдання Концепції національно - патріотичного виховання.
2. Ґрунтовно опрацювати нову навчальну програму предмета «Захист Вітчизни».
3. Вжити заходів до зміцнення навчально-матеріальної бази з метою якісного проведення занять зі стройової, вогневої, тактичної підготовок та за іншими розділами навчальної програми «Захист Вітчизни».
4. Привести у відповідність до вимог навчальної програми «Захист Вітчизни» стройові майданчики, навчальні місця для занять із вогневої підготовки та інші об'єкти навчально-матеріальної бази.
5. Заняття зі стройової підготовки проводити на спеціально розмічених стройових майданчиках, згідно з додатком 5 «Програми для загальноосвітніх навчальних закладів І–ІІІ ступенів. «Захист Вітчизни». Мелецький В. М. та інші. 10–11 класи. – Харків; Ранок, 2009 (лист МОН України від 14.08.2009 № 1/11-6881).
6. Поновити роботу щодо створення та удосконалення навчально-матеріальної бази: музеїв, кімнат бойової слави, куточків пропаганди військової служби у Збройних Силах.
7. Постійно посилювати військово-патріотичне виховання серед учнів та молоді на позаурочних заходах, присвячених ювілейним датам, зустрічам з ветеранами Великої Вітчизняної війни, учасниками АТО, професійними фахівцями військових частин, спілки воїнів-афганців, історико-краєзнавчими музеями.
8. Нести відповідальність за організацію та стан допризовної підготовки, військово-патріотичного виховання, створення і вдосконалення навчально-матеріальної бази, підготовку юнаків до навчально-польових зборів, зберігання озброєння, боєприпасів і військового майна.
9. Забезпечити виконання програми «Захист Вітчизни» і створення безпечних умов навчання.
10. Організувати участь учнів у військово-патріотичних іграх.
11. Взяти участь в обласному конкурсі кабінетів «Захисту Вітчизни».
12. Брати участь у заходах методичного характеру, присвячених обміну досвідом

із проблеми військово-патріотичного виховання учнівської молоді.

Перелік документів нормативно-правової бази:

1. Указ Президента України від 12.06.2015 № 334/2015 "Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді"
2. Указ Президента України №169/2015 "Про заходи з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни"
3. Наказ МОН України від 29.05.2014 № 657 «Про зміни до навчальних програм для загальноосвітніх навчальних закладів» за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеню, затвердженими наказом МОН України від 27.08.2010 № 834
4. Наказ МОН від 04.08.2014р. № 895 «Про зміни до навчальних програм для загальноосвітніх навчальних закладів» (Додаток - Програма Історія України 10-11клас)
5. Наказ МОН від 27.10.2014 р. №1232 «Про затвердження плану заходів щодо посилення національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді»
6. Наказ МОН від 16.06.2015р. № 641 «Щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах». Додатки до наказу Міністерства освіти науки України від 16. 06. 2015 р. № 641
7. («Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді», «Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання загальноосвітніх навчальних закладах»)
8. Наказ МОН від 07.08.2015р. №855 «Про внесення змін до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів».
9. Наказ МОН від 12.08.2015р. № 872 «Про підготовку та організаційний початок 2015/2016 навчального року в дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних закладах»
10. Лист МОН від 13.08.2014р. №1/9-412 "Про проведення Уроків мужності"

- 11.Лист МОН від 22.05.2015р. №1/9-253 «Про структуру 2015/2016 навчального року та навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів»
- 12.Лист МОН від 22.05.15р. № 1/9-255 «Про перегляд підходів з організації діяльності музеїв історичного профілю». Додаток до листа МОН України від 22.05.2015 1/9-255
- 13.Лист МОН від 24.06.2015р. №1/9-302 «Щодо протидії пропаганді сепаратизму та антиукраїнської ідеології в системі освіти».
- 14.Лист МОН від 26.06.2015р. № 1/9-305 «Про вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році». Додаток (витяг для 10-11кл.) до листа МОН України від 26.06.2015р.№ 1/9-305 «Особливості вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році»
- 15.Лист НМЦ ПТО 10.08.2015р. №13/4-185 «Про вивчення гуманітарних дисциплін в ПТНЗ у 2015/2016 н.р.» Додаток до Листа НМЦ ПТО від 10.08.2015 №13/4-185 «Про вивчення гуманітарних дисциплін в ПТНЗ у 2015-2016 н.р.».
- 16.Лист МОН від 17.08.2015р №1/9-384 «Про навчальні плани і програми професійно-технічних навчальних закладів у 2015-2016 н.р.»
- 17.Лист НМЦ ПТО від 18.08.15р. №13/4-193 «Щодо викладання суспільних дисциплін та роботу методичних комісій у 2015-2016н.р.»
- 18.ПОЛОЖЕННЯ про учнівський конкурс патріотичних проєктів у професійно-технічних навчальних закладах області
- 19.Програма «Європейський вибір України» 2015р.

Матеріали сайту НМЦ ПТО

1)Створюємо національно-патріотичні проєкти навчально-виховного процесу ПТНЗ (сайт НМЦ ПТО, електронна бібліотека методичних напрацювань, загальноосвітня підготовка, суспільні дисципліни п.22-27,30).

2) Сайт «Ваш особистий методист» розділи «Викладачу Захисту Вітчизни», «На допомогу викладачу загальноосвітніх дисциплін»

